

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vrediti v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravljenim v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za označila se plačuje od navadne vrste, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Kmečke zbornice.

V mestih in trgih, sploh pri sedaj bogatejih, premožnejših ljudeh gini kakor kaira krščanstvo. Cerkve so po nedeljah in praznikih skoraj prazne. Gospodo vidiš tedaj le v kavarnah, sprehajališčih, krémah, teatnih. Moli tam skoro nihče več. Sploh djansko krščanstvo gini. Paganski duh spodrinjava vse, kar je krščansko. A ob enem gini tudi krščanska resnico in pravicoljubnost, stara poštenost, mož-beseda.

Zato pa si skušajo ljudje s posvetnimi postavami in napravami pomagati zoper vseobčno sebičnost in razne strasti. No in tukaj so zopet mestna gospoda in premožnejši del prebivalstva v državi mislili na-se. To vidimo pri volilnih redih. Povsod so sebi prisodili predpravice. Ljudem, ki ne plačujejo 10 fl. davka, še niti v mestih niso privoščili volilne pravice, kmetom pa število poslancev nalašč premajhno odmerili, da bi mestni liberalci vselej gospodarili na vekomaj!

Vrhu tega so si omislili posebnih trdnjav, kder posamezni jihovi stanovi branijo svoje koristi. Trgovci imajo n. pr. svoje trgovske-obrtniške zbornice, kder trgovci zvonec nosijo, obrtniki pa uže precej za dvermi stojijo; dalje imajo advokati svoje advokatske, notarji svoje notarske zbornice itd. le kmetje nimajo nič podobnega. Pa tudi ne dobijo nič, dokler in kder liberalci gospodujejo. To se naj dobro pomni!

Hvala Bogu, temu gospodstvu začeli so konec pripravljati v ministertvu, v državnem zboru in tistih deželnih zborih, kder imajo konservativci in narodni poslanci večino. Tukaj so začeli od liberalnega gospodstva in neusmiljenega kapitala tlačeno ljudstvo braniti. Obrtniki so uže dobili takšno brambo. Dne 29. septembra t. l. obveljala je nova obrtniška postava. Obrtniki so nje uže veseli in se vrstijo po raznih zadrugah, podobnih nekdanjim

ceham: krojači vkup, čevljarji, mlinarji vkup, vsak v svojo zadrugo, da skrbijo za svoje vzajemne, stanovske koristi in potrebe.

Sedaj pridejo kmetje na vrsto, kar je veliko težavnejše. To pa zato, ker kmetov ni tako lahko uvrstiti v zadruge, kakor obrtnike. Če pa kmetje niso uredjeni, sploh organizirani, tedaj jim drugi postavni pomočki ne bodo veliko koristili. Tudi je se bati, da jim liberalci teh ne poberejo, če zopet na konja vpležejo. Kmetom bo toraj treba bržčas takšnih zbornic: kmetskih zbornic, kakoršnih imajo trgovci. V takšnih kmetskih zbornicah bile kmetje imeli govoriti in sklepati, to pa le o koristih in potrebah kmetskega stanu.

In res skoraj vsi, ki resnično želijo, kmetški stan rešiti pogina, s katerim mu nesrečni liberalizem preti, nasvetujejo takšne zbornice. Ni toraj dvomiti, da bode o njih kmalu več govora.

Ministertvo nabira podatkov o zadolženji kmetskih posestev, v državnem zboru pride več kmeta zadevajočih vprašanj na vrsto, v gališkem deželnem zboru pa tudi v gornje-avstrijskem želijo svobodno trganje gruntov omejiti. V kranjskem deželnem zboru pa je poslanec Klun nasvetoval, naj se ženitovanje nemaničev na škodo srenjam zabranjuje, in po dr. Vošnjakovem nasvetu bode na kranjskem odbor večih poslancev moral preiskavati, kaj je krivo, da kmetstvo propada, in kako mu pomagati.

To zopet kaže, da se le konservativni in narodni poslanci za kmeta res brigajo, liberalci pa ga le begajo in lovijo, da jim služi v podlago do zopetnega gospodstva!

Varujte se toraj, kmetje, liberalnih lisjakov.

Nemško-prajzovski šulvereinarji v Konjicah.

Dne 23. septembra t. l. so konjiški nemščurji svoj šulverein skupaj zbornali. Pri tej

prilike so, kakor je sedaj že navada, znane za-grizene sovražnike Slovencev povabili, ki so se tukaj širokoustili. Saj je pa tudi treba, kajti naši nemčurji nimajo v svoji sredini niti ednega pravega govornika. To so najboljše na Silvestrov večer m. l. pokazali — nezmožnost, za-grizenost itd.

Slovenci bi radi tukaj na svoji domači zemlji mir imeli, toda nemčurji, ki večinoma od krvavih žuljev slovenskega kmeta živijo, nas vedno pikajo. Od župana do zadnjega občinskega beriča se vsi z nemčursko politiko pečajo. Ali je to prav? Nikakor ne. Župan bi moral med strankami posredovati ter za to skrbeti, da se stranki druga drugej približujete. A on ravna nasprotno.

Toda poslušajte kako so ovi den praznovali. Slovesne sv. meše niso slišali, akoravno bi jim bilo treba, da bi jih sv. Duh razsvetil. Zato so pa na vse zgodaj in sploh že celi teden poprej kmete lovili, ki bi jih poslušat prišli, ter so jim obetali jedi, pijače in smodke. Nekateri so razobesili zastave, katere so jim Celjani posodili. Ta den ste lahko videli zagrizene sovražnike slovenskega jezika in sploh Slovencev. Pokazali so očitno, da naš jezik ne ljubijo in da hočejo vse ponemčiti.

Med drugimi so razobesili znane nemške „frankfurtarce“ notar Kummer, doktor Lederer in trgovec Mišjak, sami ljudje, ki so se obogatili pri Slovencih in ki sedaj naš narod in naš jezik tlačiti hočejo. Ali ste menda slišali, da so rekli, da je treba se tudi slovenski učiti in da so tudi slovenske šole potrebne? — Nikakor ne. Šulvereinarjev geslo je: „zatajaj in izdaj svoj dom in svoj jezik ter pojdi za nami.“ Pa zakaj tako? Zato, da bi se privandranim Nemcem v našem prelepem rodovitnem kraju ne bilo treba slovenskega jezika učiti in slovenski uradovati, da bi Slovenci na svoji domači zemlji služb ne dobivali in tako Nemci nam gospodarili, mi pa jim hlapčevali. In čujte, kako so kmete lovili? Pred gostilnico so nemčurji stali, ki so mimo gredoče vstavljali ter jih v gostilnico vabili, kajti noter je več sodčekov piva in več sto smodk zastoj. Toda premeteni kmetje jim niso šli na limanice. Samo okoli 20 „lačenbergerjev“ so vjeli. Ko je pa prišlo, da morajo k društvu pristopiti ter goldinar plačati, jim je večina všla. Govorili so samo stare navadne reči, seveda tudi proti vladi, ki hoče vsaj nekoliko pravična biti, in proti Slovincem.

Z zadovoljnostjo moramo priobčiti, da se naši c. kr. uradniki, akoravno so udje „šulferajna“, tega zborovanja niso vdeležili in da so s tem pokazali, da takih demonstracij ne odobravajo. A nerazumljivo nam je, kako da je znanemu Gerčarju iz Šmarije dovoljeno, se vseh demonstracij vdeleževati ter ljudstvo na vrle

slovenske poslance hujskati. Rekel je, da so nam slovenski poslanci strašno velike davke naložili itd. (Nevednež! ravno v konjiškem, celjskem itd. okraji so gruntno dačo znižali. Ured.)

Vprašali bi ga, kdo je pa strašno velike dolgove državi napravil, katere moramo sedaj plačevati? Ali ne nemčurji in liberalci s svojim slabim gospodarstvom? — Kako zamore on kót c. kr. sodnijski uradnik proti narodu, med katerim in od katerega živi, očitno hujskati? Proti takemu uradniku ne more ljudstvo zupanje imeti, kajti on očitno kaže, da je sovražnik Slovencev in slovenskega jezika.

A ne samo to. Tudi Franc Bračič, p. d. Čebilek, kmet iz Šent Jerneja, prijatelj znane-ga Jurija Sajko-ta, p. d. Kešpreta iz Verholj, v katerem vreje popačena nemčurska kri, je se oglasil. In čujte, kako je v svoji budalosti naše vrle slovenske fante osramotiti hotel! Rekel je, da se brez nemškega jezika ne da več živeti. Ako slovenski fant vojak postane, mora nemški znati, kajti drugače bi ne razumel, kaj se pravi „eins, zwei“ in potem bi mu morali „slamo in seno“ na noge privezati itd. Tako zabiti pa naši slovenski fantje vendar le niso. (Regimente so sedaj večinoma doma nastavili in oficirjem je zaukazano naučiti se pri slovenskih regimentih slovenski. Ured.)

Slovenci so bili vsikdar prvi in najboljši vojaki, ki so stali, kakor skala za dom in za cesarja proti vsakemu sovražniku. Zato so pa bili pogostoma tudi od presvitlega cesarja posebno pohvaljeni in odlikovani. Akoravno niso nemški znali, so se poprej eksercirati naučili, kakor nemški „Seppelni“.

Ubogi Bračič! morda si bil Ti tako zabite glave in popačene nemčurske krvi, da nisi vedel razločevati, katera noga je „eins“ in katera „zwei“, kajti drugače bi ne bil mogel tako bedasto govoriti. Saj si bil tudi v višjih šolah, zakaj se pa nisi izšolal, če si prebrisana glava? Da bi pa brez nemškega jezika se ne dalo živeti, to ni res.

Mi poznamo slovenske kmete, ki akoravno nemški ne znajo, vendar izvrstno in bolje gospodarijo, kakor tisti, ki nemški znajo. „Študirani kmetje“ so navadno zapravljivci

V ljudski šoli se pa otroci ne bodo nikdar nemški do dobra naučili, ako doma slovenski občujejo. Le tedaj, ako bodo z Nemci občevali ali višje šole obiskovali, se bodo, kakor Čebilek in menda še bolje, nemški naučili.

Da pa bodo naši „šulferajnarji“ nemško omiko ložje razširjali, so si izvolili Joh. Sutterja za načelnika. Boljšega bi si ne bili zamogli izbrati, kajti ta bo lahko v svoji šnop-sariji „brudarje“ nemški učil ter med njimi nemško omiko s šnopsom razširjal.

Slovenci smo uže veliko prestali in tudi nemški „šulverein“ nas ne more pohrustati.